

# Bognoter

Af Brita Vibeke Andersen

Deneen, Patrick: **Why Liberalism Failed.** *Yale University Press, 2018, 224 s.*

Af de tre dominerende ideologier fra det 20. århundrede: fascisme, kommunisme og liberalisme er kun liberalismen tilbage. Det har betydet, at de, der går ind for liberalismen, har en tendens til at glemme, at det er en ideologi, og tror, at det er et naturligt sidste skridt i den politiske evolution, skriver politologen og lektor ved Notre Dame University Patrick Deen i sine bog *Why Liberalism Failed*. Patrick Deen argumenterer, at liberalismen bygger sit ideologiske udgangspunkt på indbyggede modsætninger: på den ene side lige retigheder for alle samtidig med at liberalismen tillader og skaber materiel ulighed; liberalismen er på den ene side funderet på individets autonomi, men har på den anden side med været med til at frembringe et system med stærke statslige bureaukratier. I sin bog advarer Patrick Deen om, at de kræfter, som nu er blevet en dominerende del af vores politiske kultur ikke er overfladiske og forbigående, men er indbyggede karaktertræk i en ideologi, hvis succes skaber sin egen undergang.

Gessen, Masha: **The future is history: How Totalitarianism reclaimed Russia.** *London Granta Books, 2017, 515 s.*

Journalist og forfatter Masha Gessen har skrevet flere Putin-kritiske bøger og artikler. Senest bogen *The man without a face: the unlikely rise of Valdimir Putin*. I *The future is history* giver hun en mere overordnet analyse af, hvad der er sket i Rusland efter 1984 frem til 2015, og hvordan Rusland forsøgte at håndtere de ekstraordinære begivenheder, som fulgte i kølvandet på henholdsvis præsidenterne Gorbatsjov, Jeltsin og Putin. Bogen udgør et slags essay over russernes forhold til magt. Det er samtidig en slags selvbiografi, hvor Masha Gessen rekonstruerer via individuelle personskæbner og portrætter Ruslands nyere historie. Man kan blandt andet læse om den likviderede oppositionspolitiker Boris Nemtsovs datter Zhanna Netsova eller grundlæggeren af det uafhængige opinions Institut Levada Center.

Grigas, Agnia: **The New Geopolitics of Natural Gas.** *Harvard University Press, 2017, 416 s.*

Agnia Grigas hovedhypoteser i bogen *The New Geopolitics of Natural Gas* er, at vi står over for en energirevolution ført an af USA. USA er nu verdens største naturgas-eksportør og arbejder aggressivt på at udvide sit marked for flydende naturgas og

Brita Vibeke Andersen er medredaktør af *Udenrigs*.

sikre sig en supermagts position på energiområdet. Det er en udvikling som kan have stor indflydelse på hele den internationale verdensorden, hvor især Rusland står til at miste indflydelse. Agnia Grigas borer i bogen dybt ned i dagens gasmarked for at afdække de kræfter og tendenser, som påvirker den globale geopolitik på gasområdet.

Guérot, Ulrike og Elisabeth Donat (red.): **Was ist los mit Frankreich? Von politischer Zersetzung zu sozialer Neuordnung.** *Krems Publication Series on European Democracy (KPSED), Band 1, 2017, 256 s.* Emmanuel Macron er ny præsident i Frankrig, men hvordan går det egentlig i Frankrig. Er landet på vej mod en epokegørende omorganisering måske ligefrem en 'revolution'. Og hvad betyder det for Tyskland og for Europa. I *Was ist los mit Frankreich?* giver sociologer, politologer, men også aktivister fra det franske civilsamfund og unge franskmænd fra vidt forskellige synsvinkler deres bud på et svar.

Kepel, Gilles: **Terror in France: The rise of jihad in the West.** *Princeton University press, 2017, 240 s.*

Gilles Kepels *Terror In France* undersøger Frankrigs interne politiske og sociale dynamikker samt de strategier som de regerende eliter har forsøgt sig med siden præsident Sarkozy. Kepel beskriver og dokumenterer, at modsat det gængse billede lever franske muslimer ikke i et politisk og isoleret parallelunivers. Franske muslimer har historisk været aktive deltagere i nationens politiske liv. Et af Kepels hovedargumenter er, at opblomstringen af jihad grupper skal ses i sammenhæng med øget støtte til andre anti-establishment partier og grupper generelt set.

Krastev, Ivan: **Efter Europa. Europæiske ideer.** *Informations Forlag 2017, 121 s.*

*Efter Europa* handler om Europas fremtid og muligheden for unionens opløsning. Den højrenationalistiske populisme spredt sig, briterne er på vej ud, og de mere end 1,3 millioner migranter fra Mellemøsten, Nordafrika, og Sydasiens har medført en politisk destabilisering på nationalt niveau over hele kontinentet. Det er ikke blot en populistisk revolte imod det etablerede system, der hjem søger Europa, men vælgernes oprør mod de meritokratiske eliter. Fra Barcelona til Budapest frygter ængstelige flertal fremmede mindretal. De er overbevist om, at krisen skyldes en sammensværgelse af kosmopolitisk orienterede eliter og stammeorienterede indvandrere. Europas udfordring i dag er at imødekomme flertallets bekymringer og samtidig dæmme op for de reaktionære impulser, der ledsager dem – en udfordring, som Krastev forbereder os på.

Levitsky, Steven og Daniel Ziblatt: **How Democracies Die: What history tells us about our future.** *Crown, 2018, 320 s.*

To professorer fra Harvard har med udgangspunkt i deres ekspertise i populisme og autokratisk styre i det 1900. og 2000. århundredes Europa og Latinamerika beskrevet, hvad der sker i overgangen fra demokrati til autokrati. Bogens formål er at gøre amerikanerne opmærksom på, at deres 'checks and balances' til trods, så er det amerikanske demokrati ikke immunt over for de sygdomme, som tidligere har gjort det af med andre demokratier. Professorerne mener, at præsident Donald Trump allerede har overskredet grænsen for hvad der kendetegner en populistisk leder til en potentiel autokratisk ledertype. De beskriver fire indikatorer, som kendetegner en autokratisk leders opførsel, så læseren selv

kan beslutte, hvorvidt Trump er en autokrat.

Nedergaard, Peter: **Klimapolitik – et samfundsperspektiv.** *Forlaget Columbus, 3. udgave 2017, 141 s.*

I sin nye udgave af *Klimapolitik* giver Peter Nedergaard en udførlig introduktion til klimapolitikken som et politisk fænomen. Bogen beskæftiger sig bl.a. med følgende spørgsmål: Hvad er baggrunden for, at klimapolitikken er blevet så vigtig et emne? Hvad består de klimapolitiske problemer i? Hvordan har det internationale klimapolitiske samarbejde udviklet sig? Hvorfor er det tilsyneladende så svært at finde internationale løsninger på de klimapolitiske problemer? Hvad er de enkelte lande eller landegrupperes holdninger til, hvad klimapolitik er?

Serinci, Deniz B.: **Slave i Islamisk Stat. Ghaliyas historie.** *Gyldendal 2017, 240 s.* Journalist, forfatter og foredragsholder Deniz B. Serincis bog *Slave i Islamisk Stat* er historien om en familie og et folk, der spredes for alle vinde under pres fra en af vor tids mest formørkede ideologier. Hovedpersonen Ghaliya er 27 år, da Is-

lamisk Stat overtager byen i det nordlige Irak, hvor hun bor. Hun tilhører den religiøse gruppe, ezidierne, som de militante islamister er særligt ude efter. Ghaliya har det meste af sit liv haft ansvar for sine fire yngre søskende, men Ghaliya og søsteren Markaz mister kontakten til deres tre brødre under en kaotisk flugt. Islamisk Stat skiller mændene fra kvinderne, når de tager fanger. Ezidi-mændene likvideres, mens kvinder og børn udsættes for påtvungen konvertering, religiøs indoktrinering, voldtægter og slaveri. Ghaliya og hendes søster tilbringer 285 dage i fangenskab hos flere forskellige IS-krigere, inden det lykkes dem at stikke af.

Souza, Pete: **Obama i nærbillede. Otte år i Det Hvide Hus.** *Gyldendal 2018, 352 s.*

Nærportræt af de otte år, Barack Obama var amerikansk præsident – fotograferet af en af USA's førende fotojournalister, Pete Souza, som var Obamas officielle fotograf. Her er både ikoniske, kendte fotos og en lang række situationer bag facaden. Med forord af Obama selv.

○ ○ ○